

INICJATYWA OBYWATELSKA W SEJMIE

OBYWATELSKA INICJATYWA USTAWODAWCZA PONOWNIE W SEJMIE – cd.

11 kwietnia 2008 r. w trakcie 13 posiedzenia Sejmu w ramach 19 punktu porządku dziennego odbyło się pierwsze czytanie obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 150).

Było to już drugie pierwsze czytanie tego projektu, bowiem Sejm poprzedniej kadencji nie dokończył prac nad projektem ustawy.

Projekt w imieniu Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej referował przewodniczący Komitetu, przewodniczący OPZZ Jan Guz – jego wystąpienie opublikowaliśmy w numerze 65 „Kroniki związkowej”.

Następnie w imieniu klubów poselskich wystąpili:

- KP Platformy Obywatelskiej - Sławomir Piechota,
- KP Prawo i Sprawiedliwość - Tadeusz Cymański,
- KP Lewica i Demokraci - Tadeusz Tomaszewski,
- KP Polskiego Stronnictwa Ludowego - Mieczysław Kasprzak

W dyskusji nad obywatelskim projektem ustawy głos zabierali: Tadeusz Cymański (PiS), Tadeusz Tomaszewski (LiD), Ryszard Zbrzyzny (LiD), Henryk Gołębiewski (LiD), Jan Kulas (PO), Robert Węgrzyn (PO), Sławomir Kopyciński (LiD), Jarosław Pięta (PO), Stanisław Szwed (PiS), Barbara Bartuś (PiS), Tadeusz Iwiński (LiD), Anna Bańkowska (LiD), Henryk Milcarz (LiD), Bożena Kotkowska (LiD), Monika Wielichowska (PO), Roman Kaczor (PO), Elżbieta Streker-Dembińska (LiD), Waldemar Andzel (PiS), Artur Ostrowski (LiD), Stanisław Rydzoń (LiD), Maria Nowak (PiS), Jadwiga Wiśniewska (PiS), Teresa Wargocka (PiS), Marzena Okła-Drewnowicz (PO), Tadeusz Cymański (PiS), Dariusz Seliga (PiS), Robert Telus (PiS), Tadeusz Motowidło (LiD) oraz Andrzej Orzechowski (PO).

Opinię rządu do projektu inicjatywy obywatelskiej przedstawiła minister pracy i polityki społecznej Jolanta Fedak.

Na zakończenie na pytania posłów i wątpliwości rządu odpowiadał przedstawiciel Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej, przewodniczący OPZZ Jan Guz.

WYSTĄPIENIE W IMIENIU KLUBU LEWICA I DEMOKRACI POSEŁ TADEUSZ TOMASZEWSKI:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Szanowni Przedstawiciele Inicjatywy Obywatelskiej! Szanowni Związkowcy! Mam zaszczyt w imieniu klubu Lewicy i Demokratów przedstawić stanowisko dotyczące obywatelskiego projektu zmiany ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Na początku powiem, że to jest ważne wydarzenie, bo dzisiaj ponad 700 tys. obywateli ma swoją sprawę w najwyższym organie ustawodawczym, czyli w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej. Ten projekt jest dopełnieniem reformy ubezpieczeń społecznych wprowadzanych na zasadzie kompromisu – kompromisu, o którym mówił przewodniczący inicjatywy, zawartego między rządem, opozycją a stroną społeczną. Kompromisu, który do dzisiaj w systemie prawnym ma stosowny zapis w art. 24 ust. 2. ustawy. Kompromisu i zapisu, których nie chce dochować polski rząd. Dla wszystkich stron tego kompromisu było wówczas jasne, że w nowym systemie emerytalnym muszą być przewidziane rozwiązania przejściowe, jeśli chodzi o osoby zatrudnione w warunkach szczególnych i w szczególnym charakterze. Lewica stawia sprawę jasno i przejrzysto – nie można zabierać prawa do wcześniejszych emerytur osobom, które przez lata pracowały w warunkach uprawniających do uzyskania takiego świadczenia, a teraz w wyniku zmiany przepisów miałyby stracić wypracowane przez lata uprawnienia. To są prawa nabyte przez milion naszych rodaków. (Oklaski) Nie zgodzimy się na działania prawa wstecz. Już od 1986 r. zasada ochrony praw nabytych jest uznawana za zasadę konstytucyjną, związaną kolejno z zasadą niedziałania prawa wstecz, zaufania obywatela do państwa, obowiązującego w nim prawa, a obecnie z konstytucyjną zasadą demokratycznego państwa prawnego.

Panie pośle – zwracam się do pana posła Sławomira Piechoty – pan ubolewa nad tym, że 23% rodzin z dwójką dzieci i 47% z trójką dzieci żyje na skraju biedy. Panie pośle, od 21 listopada ubiegłego roku miał pan szansę, żeby to zmienić. (Oklaski) Wie pan, co się dzieje? Projekt ustawy zawierający propozycję przyznania ulgi na wychowywanie dzieci, czyli pomocy państwa tym biednym rodzinom z trójką dzieci, jest hamowany, znajduje się w biurku marszałka i w biurku pana posła... (Oklaski) w Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Mało tego, szanowni państwo, projekt ustawy, który został uchwalony przez PiS, o ulgach dla dzieci z rodzin bogatych, co dzisiaj powoduje?

Powoduje kumulację negatywnych zjawisk. Ludziom, którzy skorzystają z tej ulgi, ten odpis liczy się do dochodów netto przy staraniach o świadczenia z pomocy społecznej, zasiłki rodzinne, świadczenia rodzinne, dodatki mieszkaniowe, możliwość spłaty. Części kumuluje się negatywnie. Nie czekajmy, zróbmy to wszystko razem, panie pośle, a nie opowiadajmy tylko o wskaźnikach.

Szanowni Państwo! Jestem przekonany, że ze strony rządu musi być większa gotowość do kompromisu, do poszukiwania tego, co łączyło ludzi tworzących reformę ubezpieczeń społecznych na jej starcie. Przecież to jest zgodne z przesłaniem exposé pana premiera Tuska, który mówił o budowie zaufania obywateli do państwa. Szanujcie prawa nabyte, a obywatele będą mieli zaufanie do państwa. *(Oklaski)* Rząd negatywnie odnosi się do obywatelskiego projektu, który jest wynikiem konsultacji społecznych, jak powiedziałem, popartego podpisami i rozmowami w grupie prawie miliona osób. Rząd w tej sprawie mówi „nie”, dlatego że dopracował się dopiero założeń do projektu ustawy o emeryturach pomostowych, a prowadzi konsultacje nie nad ustawą, tylko nad programem 50+, i w ramach tego oczywiście rozmawia o emeryturach pomostowych. Jedna z tez diagnozy mówi o tym, że trzeba ograniczyć, wyeliminować możliwość przechodzenia na wcześniejsze emerytury i renty. My mówimy, że to nie jest jedyny sposób podejścia do problemu, bowiem nie można sobie tylko postawić takiej tezy czy dyrektywy polityczno-finansowej, która nie uwzględnia aspektów zdrowotnych, panie pośle, przy rozpatrywaniu tego. Nie zaakceptujemy pomysłów polegających na pogorszeniu obecnego stanu ochrony osób w wieku przedemerytalnym. Tak, te założenia, panie pośle, i te konsultacje programu 50+ o czym mówią? No, m.in. chodzi o zmniejszenie liczby dni, za które pracodawca wypłacać ma wynagrodzenie za czas choroby starszym pracownikom. Jesteśmy przeciw propozycji skrócenia okresu ochronnego dla pracowników w wieku przedemerytalnym. *(Oklaski)* Nie dopuścimy do tego, abyście państwo uchwalili nowe głodowe renty na poziomie 200–300 zł. *(Oklaski)*

Obecny rząd przygotowuje założenia właśnie do teje ustawy, tak jak wspominałem, konsultując to w ramach tego programu. Chcecie państwo, w ramach tych założeń – nie bierzecie pod uwagę również tych konsultacji przeprowadzonych nad dwoma innymi projektami, idziecie tą samą drogą, brniecie tą samą drogą – robić tylko jedno: większe cięcia niż poprzednicy. Chcecie, aby ostatecznie grupa tzw. beneficjentów emerytur liczyła tylko ok. 130 tys. osób. Spowoduje to ogromne napięcia społeczne. Cała odpowiedzialność za to spadnie na rząd i jego zaplecze polityczne. Jestem przekonany, że rząd będzie brał to pod uwagę. Nie można wyrzucić do kosza wyników konsultacji społecznych nad poprzednimi projektami, efektem działania grupy specjalistów. A przecież nasza troska o rozwiązanie problemu, który dzisiaj omawiamy, nie jest wcale koniunkturalna. My dzisiaj możemy powiedzieć tak: w poprzedniej kadencji wielokrotnie podejmowaliśmy ten problem, chcieliśmy pracować nad obywatelskim projektem ustawy, a koalicja rządowa to blokowała.

Szanowni Państwo! Wnieśliśmy również projekty ustaw, które przedłużają funkcjonowanie obecnego systemu, w tym rozwiązań korzystnych dla nauczycieli, którzy, jeśli spełnią przewidziane w ustawie kryteria, mogą przejść na emeryturę – ale nie muszą. Panie pośle, my nie wysyłamy nikogo na

emeryturę, nie wyrzucamy na parking, tak jak pan mówi o projekcie obywatelskim. To jest możliwość, to jest dawanie przez państwo minimum gwarancji socjalnej, z której pracownik skorzysta lub nie. *(Oklaski)* A państwo chcecie ustawić go na parkingu jak żebraka, który będzie czekał bez żadnego świadczenia. Nie ma na to zgody Lewicy i Demokratów. *(Oklaski)*

Ale nie czekamy. Nie czekamy również w odniesieniu do kwestii dotyczącej najniższych świadczeń emerytalno-rentowych. Państwo wiedzą, że 2,5 mln osób pobiera najniższe świadczenia emerytalno-rentowe z ZUS i KRUS. Przygotowaliśmy stosowny projekt ustawy, który trafił do łaski marszałkowskiej. Przewiduje on, że to najniższe świadczenie będzie wynosić 50% przeciętnej emerytury wypłacanej z FUS za ostatni kwartał poprzedzający dany rok. Jestem przekonany, że właśnie państwo i jego struktury są zobowiązane do udzielenia wszelkiej pomocy tym 2,5 mln osób. Jestem przekonany, że z tymi osobami musimy być solidarni. Musimy być solidarni, tak jak pan mówił, ale ja inaczej to rozumiem. Solidarność pokoleniowa to jeden z fundamentów aktualnie wdrażanej reformy ubezpieczeń społecznych. To nie jest działanie jednej grupy pokoleniowej przeciwko drugiej, ale wspólne działanie. *(Oklaski)* W związku z powyższym jesteśmy za solidarnością pokoleniową w ubezpieczeniach społecznych.

W czasie prac nad ustawą budżetową zgłosiliśmy stosowne poprawki, żeby poprawić sytuację nauczycieli, o których pan mówił. I co Platforma wybrała? Jak sądzicie? Wybrała deficyt budżetowy, a nie nauczycieli.

(Poseł Jan Kulas: Na podwyżki dla nauczycieli, przecież pan wie...)

Tak. Wybrała, zamiast znaczących podwyżek dla nauczycieli, o których mówiliście, w pierwszej kolejności deficyt budżetowy – i minimalne podwyżki dla nauczycieli. O projekcie zasiłków rodzinnych już wspominałem.

Pan poseł Piechota również mówił o tym, że trzeba się zatroszczyć o zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych podejmujących pracę. My już nie musimy sięgać do waszych programów. Możemy powiedzieć: A co zrobiliście w czasie głosowania nad ustawą budżetową? W komisji polityki społecznej poparliście zwiększenie dotacji budżetowej dla PFRON na ten cel, a tu w Sejmie niestety nie. Z pierwszego punktu, który mówił między innymi o tym w waszym programie, niestety się wycofaliście. Na razie czekamy, co będzie z zapowiedziami przedwyborczymi.

Szanowni Państwo! W imieniu posłanek i posłów naszego klubu oraz Sojuszu Lewicy Demokratycznej, Socjaldemokracji Polskiej, Unii Pracy wyrażam przedstawicielom komitetu inicjatywy obywatelskiej, zgromadzonym tu przedstawicielom struktur związkowych uznanie i podziękowanie za przygotowany projekt obywatelski, który zawiera dopełnienie reformy ubezpieczeń społecznych i jest realizacją tego kompromisu, który został zawarty w 1999 r. *(Oklaski)*

Tak w sposób odpowiedzialny lewica na bazie rozwiązań projektu obywatelskiego deklaruje swoją gotowość do pracy w parlamencie. Wzywamy rząd do rzeczywistego, a nie udawanego dialogu społecznego z partnerami społecznymi, z zachowaniem zasady poszanowania praw nabytych. *(Dzwonek)* Chcemy, tak jak Platforma Obywatelska, aby żyło się lepiej – ale wszystkim, a nie tylko uprzywilejowanym przez rządzących. Dziękuję uprzejmie. *(Oklaski)* *(druk za stenogramem sejmowym)*